

1.4.2015

Metsätieto- ja tarkastuspalvelut

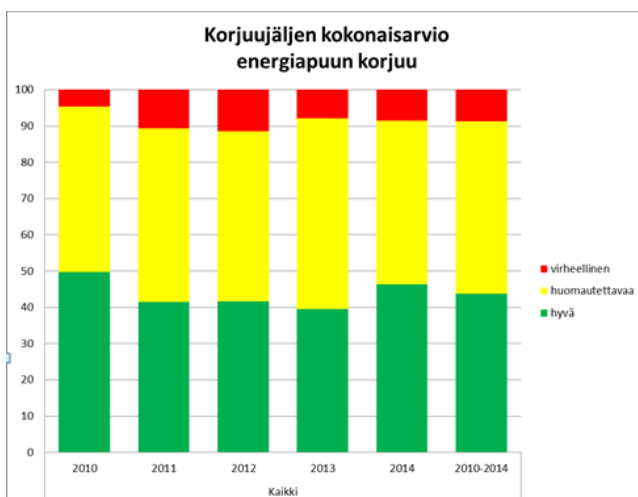
Energiapuun korjuun laatu 2014

Vuonna 2014 tehtiin 313 energiapuun korjuujäljen laatutarkastusta. Tarkastettua pinta-alaa kertyi 1 005 hehtaaria. Tarkastukset perustuvat Maa- ja metsätalousministeriön Suomen metsäkeskukseen antamaan vuotuisen tarkastusmääräykseen.

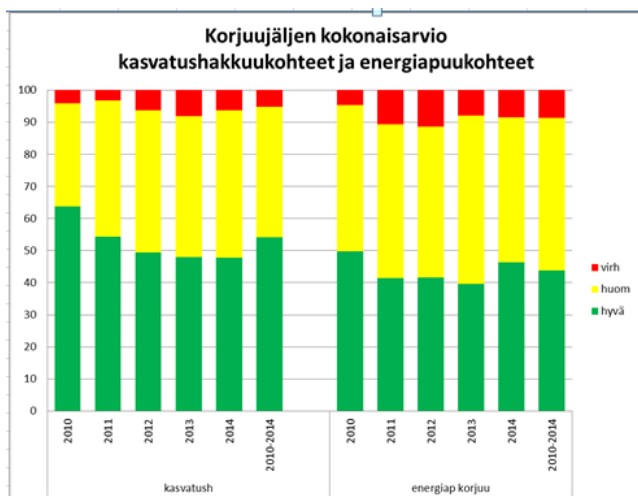
Kokonaisarvosteluun hieman helpotusta

Tarkastuksissa mitataan vaurioituneen puuston määrää, kasvamaan jääneen puuston määrää, urapainumia, uraleveyttä ja uraväliä. Sertifiointikriteereissä sallittu vaurioituneen puuston määrä kasvoi neljästä viiteen prosenttiin. Metsäkeskuksen korjuujäljen kokonaisarvostelua muutettiin vastaavasti, hyvän kokonaisarvosanan saaminen helpottui tältä osin.

Korjuun laatu ennallaan

Hyvä energiapuun korjuujäljen kokonaisarvosana saavutettiin alle puolessa tarkastetuista kohteista. Edellisestä vuodesta hyvien osuus kasvoi, mutta tähän vaikutti merkittävästi suurempi sallittu puuston vaurioitumisprosentti.

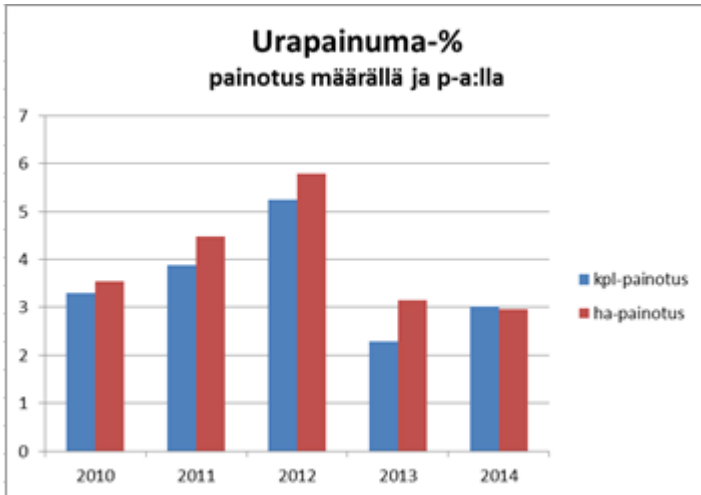

Energiapuun korjuujälki on ollut 2010 –luvulla ainespuuhakkuiden korjuujälkeä heikompaa. Ainespuun korjuun laatu on kuitenkin ollut trendinomaisessa laskussa ja viime vuonna korjuujäljessä ei enää juuri ollut eroa.

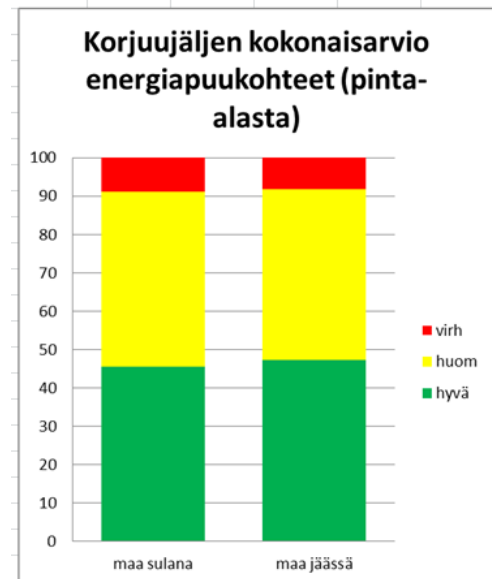
1.4.2015

Metsätieto- ja tarkastuspalvelut

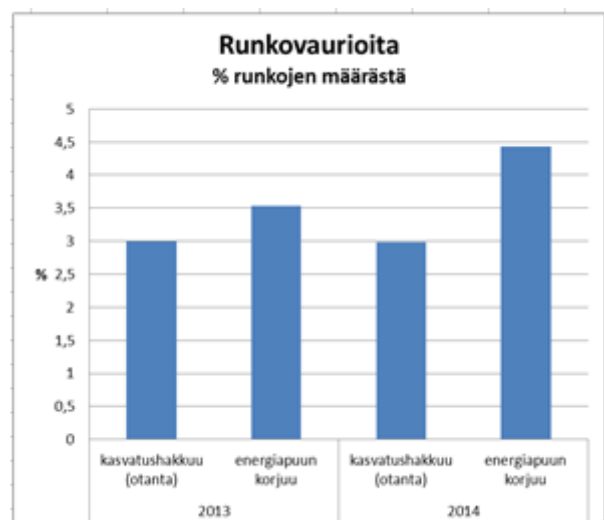
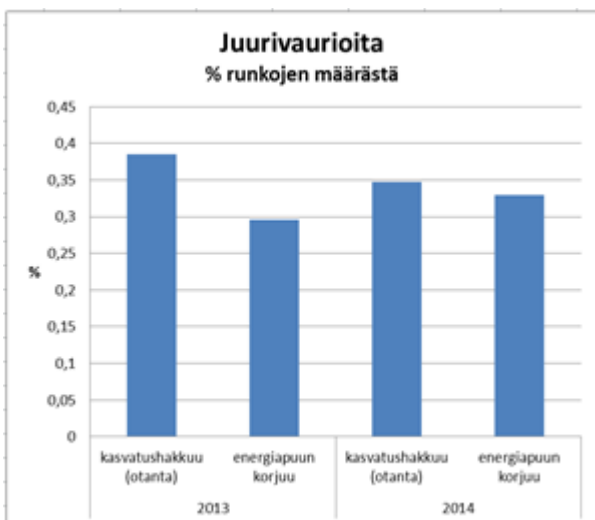
2010 –luvun alun huolestuttava urapainumien määrän voimakas kasvu katkesi vuonna 2013 ja viime vuonna pysyttiin samalla, 3 %:n tasolla.

Ilmeisesti puuta korjaavat tahot ovat kiinnittäneet huomiota korjuuajankohtaan, heikosti kantavien maapohjien leimikoita ei ole yritetty väkisin korjata maan ollessa sulana. Kaikkein kriittisin aika maastovaurioiden syntymiseen on kelirikkokausi.

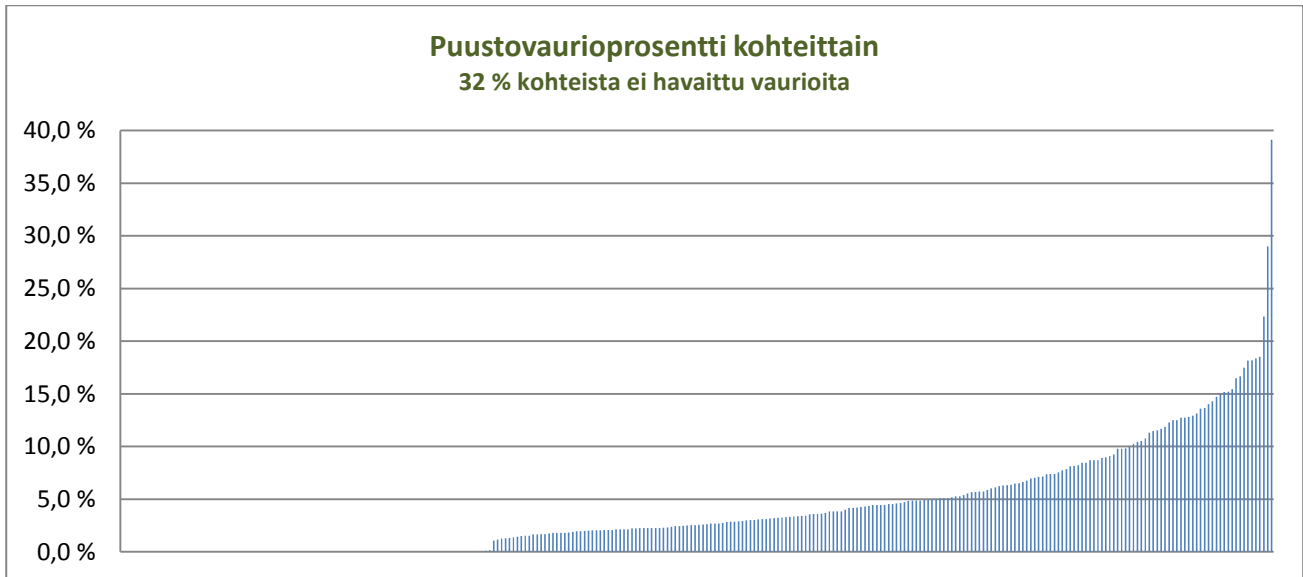
Onnistuneeseen korjuun ajoitukseen viittaa myös korjuun laadun vertailu sulan ja jäätyneen maan aikana. Niissä ei ole merkittävää eroa.

Korjuun laadun ongelma on edelleen runkovauriot, niiden määrä oli noussut edellisen vuoden 3,5 %:sta 4,5 %:iin.

1.4.2015

Metsätieto- ja tarkastuspalvelut

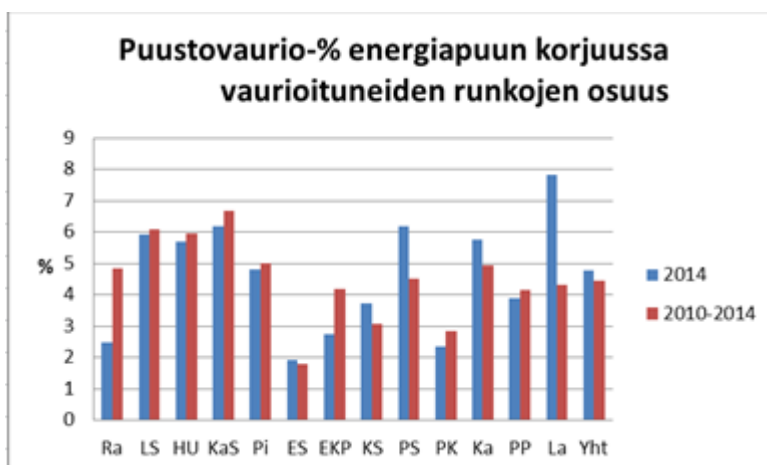

32 %:ssa tarkastettuja kohteita korjuu oli onnistunut loistavasti, vaurioituneita puita ei löytynyt lainkaan.

Pääasialliset syyt, joiden johdosta energiapuun korjuujäljen kokonaisarvosana oli huomautettavaa tai virheellinen:

- Runsaasti puustovaurioita 42 %
- Harvennettu liian harvaksi 21 %
- Liian leveät ajourat 12 %

Alueyksiköiden vertailua

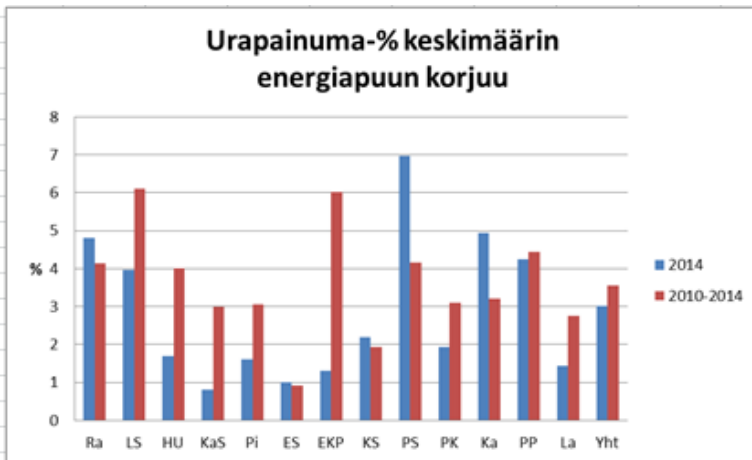

Puuston vaurioituminen korjuussa oli lisääntynyt voimakkaasti Lapin alueyksikön toimialueella, keskimääräinen vaurioitumisprosentti oli lähes kaksinkertaistunut. 2010 –luvulla vaurioprosentit ovat olleet suuria Lounais-Suomen, Häme-Uusimaan ja Kaakkois-Suomen alueyksiköiden toimialueilla, näin oli myös viime vuonna. Etelä-Savossa puuston vaurioituminen on ollut vuodesta toiseen muita alueita pienempää.

1.4.2015

Metsätieto- ja tarkastuspalvelut

Etelä- ja Keski-Pohjanmaan alueyksikön toimialueella korjuuajankohdan valinnalla on suuri merkitys, iso osa korjuukohteista on heikosti kantavia turvemaita. Viime vuonna korjuun ajoitus näyttää onnistuneen huomattavasti edellisiä vuosia paremmin, painumien määrä oli vähentynyt huomattavan paljon. Pohjois-Savossa kehitys oli päinvastainen, painumia oli selvästi edellisä vuosia enemmän.

Miten korjuujälkeä voitaisiin parantaa?

Jokaisella ylitiheällä kohteella, jollaisia energiapuun korjuukohteet usein ovat, olisi syytä metsänomistajan ja puuta korjaavan tahon yhdessä miettiä ja kartoittaa *ennakkoraivauksen tarve*. Siihen uhrattu panos todennäköisesti vähentää puuston vaurioitumista niin paljon, että metsänomistaja saa puuston tulevien vuosien parempana arvokehityksenä sijoittamansa varat korkojen kera takaisin. Ennakkoraivauksella on luonnollisesti huomattava merkitys myös hakkuutyön tuottavuuteen ja mielekkyyteen.

Toinen merkittävä ongelma on metsänhoitosuositukseen nähden liian voimakkaasti toteutetut hakkuut, jolloin metsän tuotto kiertoajalla ei ole paras mahdollinen. Pahimmillaan metsänomistajalta jää seuraavan harvennuksen, jossa kertymästä osa on jo arvokasta tukkipuuta, tulot kokonaan saamatta. Lisäksi hyvin voimakkaasti harvennetussa metsässä on heti hakkuun jälkeen vaarana lumituhot, jotka edelleen vähentävät kasvatettavan puuston määrää. Voimakkaisiin harvennuksiin voi olla syynä energiapuukohteiden pieni rungon koko, hakkuukohteelle pyritään hakemaan kannattavuutta suurella hehtaarihoitumalla. Hakkuuvoimakkuden seurantaan tulisi toimijakentässä kiinnittää entistä enemmän huomiota esimerkiksi omavalvonnan keinoin. Metsänomistajan olisi hyvä sopia puukauppaa tehdessään harvennusvoimakkuudesta kirjallisesti puun ostajan kanssa.

Maastovaurioihin voidaan vaikuttaa ennen kaikkea oikealla korjuuajankohdan ja korjuukaluston valinnalla. Viime vuosien talvet ovat olleet leutoja, korjuun ajoittaminen on entistä haasteellisempaa. Korjuukalustoa tulisi kehittää niin, että entistä useampi kohde voitaisiin korjata sulan maan aikana aiheuttamatta maasto- ja puustovaurioita kohtuuttoman paljon.

Alhaiset taimikonhoitomäärät – metsäsektorin yhteinen huolenaihe

Vuotuiset taimikonhoitomäärät ovat viime vuosina olleet vain noin puolet vuotuisesta tarpeesta. Yhä uusia ylitiheitä nuoria metsiä on tulossa ensimmäiseen kaupalliseen korjuuseen. Niiden taloudellinen kannattavuus niin maanomistajalle, koneyritykselle kuin puun ostajallekin on kyseenalainen. Ne sitovat paljon työpanosta niin ostossa kuin korjuussakin jalostukseen saatavaan puumäärään nähden. Lisäksi puuston vaurioitumisriski on suuri.

metsäkeskus

Tiedote

5 (5)

1.4.2015

Metsätieto- ja tarkastuspalvelut

Metsänomistajien kiinnostus taimikoiden varhaishoitojen ja varsinaisten taimikonhoitojen oikea aikaan sekä riittävän voimakkaaseen tekemiseen tai teettämiseen tulisi saada pikaisesti heräämään. Siinä riittää haastetta kaikille metsäsektorin toimijoille, asiaa ei voi pitää liikaa esillä.